

L' ART DEL PAGÉS

CONCURS PRÁCTICH

de pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu.

Jurats per dret propi

D. Ramón M.ª Catá de la Torre, president, en representació del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro.

D. Joseph Ventura y Gausachs, president del «Foment de la Agricultura» de Badalona.

D. Martí Pujol y Planas, secretari del «Foment de la Agricultura» de Badalona.

D. Francisco X. Tobella y Argila, secretari del Jurat, nombrat de la Comisió organitzadora.

D. Theodor Creus, president de la Sub-delegació del I. A. C. de S. I. a Vilanova y Geltrú.

D. Joseph de Rosselló, representant de la «Associació de Propietaris Rurals del Vallés.»

D. Alexandre Batlle, representant del «Centre Agrícola del Panadés.»

D. Joseph Camp y Pradell, representant de la Revista agrícola setmanal L' ART DEL PAGÉS.

D. Guillem J. de Guillen García, representant de la Revista setmanal *Industria é Invenciones*.

D. Manuel Raventós, representant de la Revista mensual *Resúmen de Agricultura*.

Jurats assessors

D. Sebastià García de Robles, Comissari Regi d' Agricultura de la Provincia.

Joseph M.ª de Ortega, Vocal de la Junta Provincial de Agricultura, Industria y Comers.

D. Mariano Llofriu, enginyer-agrónomo-secretari de la Junta Provincial d' Agricultura, Industria y Comers.

Sr. Oliver, comte de Sant Joan, colònia d' igual nom en la provincia de Huesca (Aragó).

D. Joaquím de Ahumada, propietari-viticultor.

D. Ricart Lorenzale, propietari-viticultor.

Jutjes de las prácticas

D. Martí Pujol y Planas, jutje del pés.

D. Joseph Ventura y Gausachs, jutje de distribució.

D. Francisco X. Tobella y Argila, jutje d' entradas y sortidas.

Fórmula del lleixiu.

La fórmula que s' emplea en la vinya pera l' acte de la proba pública dels pulverisadors, preparada per lo Sr. Pujol, es com segueix:

Cinch lliuras de sulfat de coure y duas de cals, per carga d' aygua; qual fórmula resulta al tipo de 1 kilógram 666 grams de sulfat de coure y 666 grams de cals per 100 kilógrams d' aygua.

Fallo del Jurat.

Atenintse estrictament al esperit de las Bases II, V y VI de las Instruccions publicadas per lo «Foment de la Agricultura» de Badalona y després de sotmesos á la no-

va proba del dimars últim, en presencia dels respectius interessats, los aparatos é instruments que prengueren part en lo «Concurs de pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu,» celebrat lo dia 2 de aquest mes en la vehina vila, lo Jurat calificador pera la otorgació de premis, ha fallat de la següent manera, respecte á las recompensas consignadas en la Convocatoria, posant los apellidos per ordre alfabétich:

PRIMERS PREMIS.—*Diploma de progrès.*—Srs. Ahles (sistema Gaillot,) Japy (marca D), Llonch, (Sistema Vermorel, *L' eclair*)

SEGONS PREMIS.—*Diplomas de merit.*—Srs. Ahles (sistema Noël), Japy (marca C), Madonna, Miret (sistema Salabert), Neville (sistema Schmid, *Salva-cep.*)

TERCERS PREMIS.—*Diplomas de perfecció.*—Srs. Daunis, Forns, Quintana, Trinxé (sistema Universal), Prat y Ros (sistema Bomba-pulverisadora).—Molina (manxa pulverisadora).

CUARTS PREMIS.—*Diplomas honorífichs.*—Bertran, Clau-solles, Martorano, Moratona (sistema Delord), Millet (sistema Combinado).—Alesan (colecció de materials), Munich (colecció de manxas pulverisadoras).

QUINTS PREMIS.—*Diplomas de cooperació.*—Armengol, Cornet, Iglesias (sistema *Ruixa-ceps*), Oliveras, Prat y Mas, Roig.—Masip (ensofradora).

En lo dictámen que 's publicará lo mes aviat possible, se consignarán las circunstancias que 'l Jurat ha tingut en compte, creyent haver obrat rectament al otorgar las espressadas recompensas en premi als afanys dels concurrents; reservantse pera la época oportuna 'l fallo dels

materials destinats á combatre la *peronospora* dels ceps, quals aplicacions deuen repetir-se periòdicament.

Las probas del pulverisador Bosc, mogut per una cavalleria, han retrassat la publicació del fallo. Lo Jurat, en vista de las que 's verificaren en la Granja Experimental de Barcelona 'l dia 8 del corrent, ha acordat concedirli *Diploma de Progrés*.

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Ruixador-pulverisador-Bosc.

Avuy, davant de varias personas y d' alguns individus del Jurat que 's nombrá pera 'l «Concurs de pulverisadors y materials pera combatre 'l *mildiu*», verificat lo dia 2 á Badalona per lo «Foment de la Agricultura», se feren las probas, en la Granja Experimental de Barcelona, d' un nou aparato titulat *Ruixador-pulverisador-Bosc*, acabat d' inventar, ab privilegi exclusiu, y que no pogué ensajarse per no haver arribat á temps, á causa dels entorpiments del viatge desde Levallois-Perret (Seine).

Consisteix en una caixa de planxa d' acer galvanizada, montada sobre duas rodas, tenint en la part posterior duas petitas bombas de bronzo, ab un receptacle d' aire. Las bombas, per medi de canons de ferro, se posan en comunicació, per un costat ab la caixa y per l' altre ab duas llansas horizontals provehidas de pulverisadors de lámina. En lo lloch per ahont se pren lo liquit que conté la caixa hi ha un colador de forats mes petits que 'ls de las llansas, á fi de que tot lo que aspiran las bombas, puga passar per las llansas ó pitons, sense que s' embossin los forats. Dins de la caixa hi ha un remenador ó raspall circular de pel, que té doble objecte: 1.er tenir sempre en dissolució perfecta 'ls materials espessos que contingan los líquits; 2.^{on} netejar continuament lo cedàs ó colador, de manera que no puga taparse. Tot lo mecanisme se posa en moviment per la tracció del animal que tira del aparato. Aquest té una cabuda de 340 litres de liquit y l' aparato plé pesa uus 630 kilògrams. La amplada exterior de las rodas es de 0^m86, però pot reduhirse á 0^m72, conservant la caixa la mateixa cabuda.

Se posá en marxa l'aparat, anant la cavalleria que l'arrastra, á una velocitat mitxa de 40 metros per minut y ruixá simultáneament de 12 á 13 metres de vinya, sis á cada costat per ahont passava l'aparat, formant lo líquit al caure sobre 'ls pámpols, pluja abundant y molt subdividida. Las personas intellligents y membres del Jurat que presenciaren las probas, quedären molt satisfets dels resultats.

L'aparat que serví pera dits ensaigs es lo tercer que ha sortit dels tallers de M. Bosc y ha sigut comprat pera 'ls grans vinyats que posseheix en Aragó (provincia de Huesca) lo senyor Comte de Sant Joan, propietari molt intellligent en agricultura, que presenciá també las probas. Per lo que toca al citat aparat, lo primer de sa classe que ha introduhit en Espanya la casa de D. Albert Ahles d'aquesta ciutat, devém dir que ab 8 horas de feyna poden ruixarse, en terreno plá y apropósit, uns 75,000 ceps. No es d'estranyar, donchs, que 'l Sr. Oliver se 'l quedés pera sa «Colonia de Sant Joan »

Conferencia sobre ceps americans á S. Sadurní de Noya.

Cumplint la oferta que ferem en nostre últim número, resenyém la que se celebrá lo dia 30 del passat mes en dita vila.

En lo grandíós casino «Círcul del Noya» situat en lo carrer de Montserrat, conforme 'l pregó del agutzil y resavan los anuncis, comparegueren á la cita poch mes de las 3 de la tarde, trovantnos ja ab lo saló del teatro plé de bot á bot. Degut á la amabilitat y deferencia del senyor Vice-president y demás sócis del «Centre Catalá» á càrrech del qual se celebrá la conferencia, se 'ns destiná sitial en lo escenari de dit teatre junt ab los representants del *La Comarca del Noya* y *Resumen de Agricultura* que 's publican en la mateixa vila.

En dit escenari se trovavan representadas las Autoritats Cívils y Eclesiásticas de la localitat y varis sócis de dit «Centre.»

Lo Sr. Paradedá, fou qui doná comens á la conferencia, y ab la deguda venia del Sr. Alcalde que presidia, y usant un llenguatge clar y metódich explicá los motius de la reunió. Enumerá alguns dels perills ab que 's trovava amenassada la riquesa de la comarca del Noya, tan provehida del cultiu de la vinya, ab motiu de la presencia de la plaga filoxérica, y manifestá quant empenyo sentia

lo «Centre» per los interessos de la agricultura vitícola, á qual fi esperava que 'ls reunits per tal motiu, escoltarian ab satisfacció al conferenciant que l' havia de seguir en l' us de la paraula Don Vicents Solá y Gelpi de Besalú, provincia de Girona, ja que ab sa práctica y dots d' inteligencia en lo cultiu dels ceps americans podia il·lustrar al auditori.

A las indicacions del senyor Vice-president, ja que lo senyor Vice-president del «Centre» no pogué assistir per contra-temps de familia, se aixecá lo Sr. Solá, qui provehit d' una Memoria escrita, segons poguessem comprendre, entre llegint y perorant feu lo exordi sobre 'ls punts que 's proposava explicar en son discurs.

Doná compte, per datos estadistichs que llegí, dels danys causats á Fransa per la filoxera que descubrí Mr. Laliman de Burdeus (any 1863) en lo departament de Tarascó, seguint després Portugal y Espanya. Que ab motiu de haber dit la veritat de dit Mr. descubrintla, fou insultat y tingué que emigrar per atribuir á ell sa importació.

Citá numerosos insecticidas empleats pera combatrela sens haver donat cap resultat, y en quant al *sulfuro de carbono* digué que esterelísava la terra fentla improductiva, preferint los magalls pera remoure la terra plantant ceps americans, de qual cultiu se 'n declará partidari; pero solament tres classes considerá bonas. lo Jacquez, Solonis y Rupestris. Sobre las Riparias trová massas varietats que 'ls botanichs han batejat ab noms molt bonichs, citant al efecte alguns, però sense ser de profit, advertint als oyents que no se deixin enganyar.

Apuntá alguns pensaments sobre empelt, però que deixá de explicar.

Nos feu saber que desde l' any 1881 que teniam la filoxera en Espanya y res se ha fet pera combatrela, dihentnos que desde dit any han entrat dos milions de ceps riparias en lo Ampurdá.

Manifestá que 'ls ceps provenients de grana no eran bons perque al florir los rahims se barrejavan diversas flors y sortian malas classes.

En cuant als medis de combatre 'l *mildiu* empleant lo sulfat de coure, nos digué era inconvenient, per ser verinós y debia proscriures per lo mal que feya al ví, y que devia emplearse en son lloch uns polvos que componia, que eran molt millors, anunciant que 'ls procuraria á las personas que 'n volguessen; ab quals teorías no podém estar conformes, no obstant sa intel·ligencia, que respectém.

Nos digué també estava escrivint un llibre que podriam veure y consultar. Sobre aquestas ideas nos semblá per part del auditori, no estaban conformes alguns, perque notarem se miraban uns als altres en senyal de desaprobació.

Nosaltres per mes que tampoch prestém assentiment á semblants principis exposats per lo Sr. Solá, no podém menos de felicitarlo per la generalitat de sos pensaments, ja que son fills d'un bon desitg envers los viticultors fent un viatge de uns 150 kilòmetros per donarlos á conèixer, tota vegada que tampoch tenim motius per suposarli altres miras, y si bona voluntat de ser útil als viticultors de la comarca del Noya, en tant que se sentiren palmadas al acabar.

Seguí en lo ús de la paraula á dita conferencia lo Sr. Pere Rovira de la Foradada explicant reglas de tan bon sentit sobre ceps americans que escoltàrem ab atenció. Entén dit senyor que avans de totes precis los coneixém com los del país, perque fiarse dels negociants de fusta (sàrmets) nos exposém á perdre tot lo que s'hi emplehi ab sa plantació, tota vegada que dits ceps necessitan esmeradas condicions de conreu.

De un fet important nos doná compte, y del qual prenguerem *nota*: que ab motiu de un viatge que feu á Fransa vejé prop de Burdeos un cep americá de Jacquez que tenia 35 anys.

Se declaró partidari de plantarlos á tiras sembrant los mitjans de blats y llegums, que es lo mateix que vinya-camp.

Per qual práctic y util discurs se'l aplaudí.

Lo Sr. Paradedá, doná las mes cumplidas gracias á uns y altres, resultant per acabada la conferencia.—CAMP.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Desgabell oficinesch. —De *La Aspiracion Rural* de Canet de mar, del dia 2: — «Pera que 's vegi com van nostras administracions provincials y siga una proba mes del desgabell que regna en las oficinas de Barcelona, plenas totas ellas de gent castellana, y per tant *laboriosa* y *metòdica*, dirém que l'Ajuntament d'aquesta vila presentá á son degut temps, ó siga en lo mes de Febrer, las cartillas evaluatorias que han de servir de base als nous amillaraments, y á pesar de ser las tals cartillas documents importantíssims, lo cert es que s'han extraviat, ó quan menos fins ara no s'han trovat. De que las cartillas arribáren á la Administració de contribucions y rendas no hi ha que dub-

tarho, donchs consta en lo llibre-registre de dita administració la fetxa de son rebut, però es lo cas que dits documents no 's troban, y á la fi y al cab no hi haurá altre remey que confeccionarlos de nou. ¿Pot donarse un escándol major? ¿En quin pays vivim? ¿En Espanya ó en la Messopotàmia?»

¡De pitjors ne passen, company! ¡Si tot se pogués dir..... y probar.....!

Institut agrícola catalá de Sant Isidro.—Aquesta Societat celebrará Junta general extraordinaria, lo dia 17 del corrent mes, á dos cuarts de tres de la tarde, pera acordar la actitud que dita corporació li convinga pendre, en vista d' haver sigut rebutjada en lo Congrès dels senyors diputats, la proposició de lley que establia un recárrech sobre ls drets d' introducció dels cereals y sas farinas.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Balaguer.—Lo número de compradors de bestiar de llana y boví que 's presentá en la fira va ser tal, que no hi quedá un cap pera vendre, havent obtingut preus molt elevats.

Molts anys feya que no s' havia celebrat una fira de tants resultats.

Soller (Mallorca).—Diuen que pocas vegadas s' havia vist tanta flor en los taronjers com aquest any, pero tampoch s' havian vist jamay tan abatuts com han quedat després del esforç que han tingut de fer pera florir tan abundantment, sense haver rebrotat ni molt ni poch.

L' aspecte que presenta l' horta de aquesta vall, avans tan hermosa, es en extrem desconsolador, ab lo qual s' han totalment frustrat las esperansas dels poch propietaris que encara tenian fé en las novas plantadas.

Es evident que nostre pervenir agrícola, afegeixen, no está en lo conreu del taronjer, y hora es ja de que cuants se interessan per aquest desgraciat poble, s' uneixin pera estudiar ab deteniment l' assumpto y veure de trovar los medis ab que poden treure á nostra agricultura de la afflictiva situació en que la ha colocat la terrible peste, aqueix enemich invisible ab qui lluytèm sense resultat desde 1865.

Tortosa.—En las hortas de Tortosa han donat ja comens als travalls de la sega. Los blats son de mitjana calitat y de sos productes no están descontents los horticultors.

IMPRESA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.